

Lausunto ehdotuksesta pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen jätehuoltomääräysten muuttamiseksi

Rakennus- ja ympäristölautakunta 21.06.2022 § 93
554/00.04.01/2022

Valmistelija

Ympäristöpäällikkö Anu Hynninen, etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY pyytää Kirkkonummen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa ehdotuksesta pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen jätehuoltomääräyksiksi. Lausunto tulee toimittaa 29.6.2022 mennessä.

HSY hoitaa Helsingin, Espoon, Kauniaisten ja Vantaan sekä sopimuksen nojalla Kirkkonummen puolesta kunnalliset jätehuollon tehtävät. Jätehuoltomääräykset koskevat alueellisen jätehuollon piiriin kuuluvia kiinteistön haltijoita, kuntalaisia sekä soveltuvien osin myös muita jätehuollon toimijoita.

Jätehuoltomääräyksiä ehdotetaan tarkistettaviksi jätelainsäädäntöön tehtyjen muutosten sekä määräysten soveltamisesta saatujen kokemusten ja palautteen johdosta. Jätelainsäädännön uudistuksen yhteydessä on säädetty uusista jätteiden kierrätyksestä ja erilliskeräyksestä koskevista tavoitteista ja velvoitteista. Tavoitteena on, että yhdyskuntajätteestä valmistellaan uudelleenkäyttöön tai kierrätetään 55 painoprosenttia vuonna 2025, 60 painoprosenttia vuonna 2030 ja 65 painoprosenttia vuonna 2035. Kierrätystavoitteiden saavuttaminen vaatii erityisesti biojätteen erilliskeräyksen tehostamista.

Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen jätehuoltomääräysten ehdotetaan tulevan voimaan 1.10.2022 alkaen, lukuun ottamatta erilliskeräysvelvoitteita koskevia siirtymäaikoja. Biojätettä koskeva erilliskeräysvelvoite tulee ehdotuksen mukaan voimaan Espoossa, Kauniaisissa ja Kirkkonummella 1.7.2023, Vantaalla 1.1.2024 ja Helsingissä 1.7.2024. Biojätteen erilliskeräyksen laajentaminen toteutetaan vaiheittain, jotta kiinteistöt voivat varautua muutokseen ja HSY voi toteuttaa muutoksen hallitusti, turvaten kuljetusten ja asiakaspalvelun toimivuuden.

Keskeisimmät muutokset

Erilliskeräysvelvoitteet

- Muuttunut jätelainsäädäntö edellyttää voimassa olevien jätehuoltomääräysten erilliskeräysvelvoitteiden laajentamista. Jäteasetuksen 17 §:n mukaan kunnan on järjestettävä asumisessa syntyvän muun biojätteen kuin puutarha- tai puistojätteen erilliskeräys vähintään jokaiselta taajamassa sijaitsevalta kiinteistöltä, jossa on viisi tai useampi asuinhuoneisto. Yli 10 000 asukkaan taajamassa kunnan on järjestettävä erilliskeräys jokaiselta kiinteistöltä, jossa on vähintään yksi asuinhuoneisto.

Määräysluonnoksessa ehdotetaan biojätteen erilliskeräysvelvoitteen laajentamista koko toimialueelle, kattamaan myös 1–4 huoneiston kiinteistöt alle 10 000 asukkaan taajamissa. Biojätteen erilliskeräysvelvoite ei koskisi kuitenkaan vapaa-ajan

kiinteistöjä, puutarha- ja puistojätettä, eikä kiinteistöjä, joilla biojäte kompostoidaan. Kompostointi edellyttää kompostointi-ilmoituksen tekemistä vähintään kahden kuukauden sisällä kompostoinnin aloittamisesta. Ilmoitusvelvollisuus koskee kaikkia HSY:n järjestämän jätehuollon piiriin kuuluvia kiinteistöjä, mukaan lukien vapaa-ajan kiinteistöt, siirtolapuutarhat ja pienvenesatamat.

Jätelainsäädäntöä tiukempaa biojätteen keräysvelvoitetta pidetään jätemäärien, kierrätysasteen ja ympäristövaikutusten kannalta tarkoituksenmukaisena velvoitteena. Erilliskeräysvelvoitteen määräytymisalue on tällöin yksiselitteinen ja hallinnollinen taakka kevenee, kun velvoitteen voimassaoloaluetta ei tarvitse sopeuttaa väestömäärän jatkuvaan muutokseen. Kuljetusmatkat eivät lisäännä sanottavasti.

- Jäteasetuksen 18 §:n mukaan kunnan on järjestettävä jätelain 49 a §:n mukaisesti yhteistoiminnassa pakkausten tuottajayhteisön kanssa asumisessa syntyvän lasi-, metalli- ja muovi- sekä paperi- ja kartonkipakkausjätteen erilliskeräys vähintään jokaiselta taajamassa sijaitsevalta kiinteistöltä, jossa on viisi tai useampi asuinhuoneisto. Velvoite on jo nykyisten jätehuoltomääräysten kautta voimassa, eikä sitä ehdoteta muutettavaksi koskemaan vain taajama-alueita.
- Uutena velvoitteena jätehuoltomääräyksiin lisätään tekstiilijätteen erilliskeräys. Jäteasetuksen 21 §:n mukaisesti kunnan on järjestettävä tekstiilijätteelle alueellinen vastaanotto 1.1.2023 lukien. Kiinteistöillä syntyvä tekstiilijäte toimitetaan HSY:n osoittamiin vastaanottopaikkoihin.
- Määräyksiin ehdotetaan lisättäväksi erillinen muita kuin asuinkiinteistöjen erilliskeräysvelvoitteita koskeva pykälä (14 §). Pykälä koskee käytännössä kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöjä sekä niitä kiinteistöjä, joiden jätehuollon HSY järjestää toissijaisen vastuunsa perusteella. Näiden kiinteistöjen erilliskeräysvelvoitetta laajennetaan jäteasetuksen mukaisesti.

Muut muutokset

- Määräysehdotus sisältää muutoksia jäteastioiden tyhjennysväleihin. Sekajäteastian tyhjennysväli saa jatkossa olla 16 viikkoa, jos biojäte erilliskerätään tai kompostoidaan. Tähän saakka vastaava enimmäisväli on ollut kahdeksan viikkoa. Pienmetallin ja lasin pisin tyhjennysväli ehdotetaan muutettavaksi yhdestä vuodesta 16 viikkoon.
- Kiinteistön haltijan omistamista käsin siirrettävistä jäteastioista siirrytään vaiheittain HSY:ltä vuokrattaviin jäteastioihin. Kiinteistön haltijan omistamat jäteastiat vaihdetaan HSY:ltä vuokrattaviin astioihin sitä mukaa kun vanhat astiat tulisi uusia.
- Lisäksi määräysten terminologiaa ja kiinteistöjen jätehuoltopalveluita koskevia määräyksiä täsmennetään lainsäädännöstä johtuvien tarpeiden ja saatujen kokemusten perusteella.

Päätösehdotus

Kirkkonummen rakennus- ja ympäristölautakunta puoltaa pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen jätehuoltomääräyksiin ehdotettuja muutoksia sekä täsmennyksiä.

Lautakunta tuo esiin seuraavat seikat:

- Jätehuoltomääräyksissä tulee täsmentää vaatimusta kompostorien lämpöeristyksestä. Lämpöeristys mainitaan 2 §:n määritelmässä, mutta siitä ei ole mainintaa kompostointia koskevassa 15 §:ssä.
- 2 §:n määritelmistä puuttuu ”puistojätteen” määritelmä.
- Tulevista muutoksista tulee tiedottaa asianosaisia oikea-aikaisesti ja kattavasti.

Perustelut

Jätehuoltomääräysten muutosehdotus on huolella valmisteltu ja hyvin perusteltu. Jätehuoltomääräysten uudistaminen on tarpeen, jotta määräykset vastaavat voimaan tulleen jätelainsäädännön velvoitteita. Keskeisimmät muutokset perustuvat jätelain muutosten toimeenpanoon ja kierrätystavoitteiden saavuttamiseen ajallaan.

Uudistuksen myötä asukkaiden lajittelumahdollisuudet paranevat. Jätteiden lajittelu voi joillakin kiinteistöllä tuoda kustannussäästöjä sekajätteen tyhjennysvälin pidentyessä.

Uudistettu jäteasetus edellyttää biojätteen erilliskeräyksen laajentamista. HSY:n selvitykset osoittavat, että biojätettä lajitellaan kaikista jätelajeista puutteellisin. Kiinteistöjä, joilta ei nykyisellään erilliskerätä biojätettä tai jotka eivät kompostoi, on yhteensä noin 50 000 kpl. Suurin syy pientalojen biojätteen lajittelemattomuudelle on kotipihan jäteastioden puute.

Biojätteestä tuotetaan biokaasua ja kompostimultaa. Biokaasu on uusiutuvaa kotimaista energiaa, jonka tuotannolla saavutetaan päästövähennyksiä. Kompostimullan valmistuksen kautta ravinteet saadaan kierrätettyä ja keinolannoitteiden tarve vähenee. Biojätteen paremmalla kierrätysasteella helpotetaan lisäksi sekajätteen jatkokäsittelyä.

Käsittely

Saara Huhmarniemi ehdotti seuraavaa evästystä:

”Lautakunta huomauttaa myös, että kierrätettävien jätteiden aluekeräyspisteiden riittävydestä on huolehdittava jätehuoltomääräysten uudistuksen myötä. Kirkkonummella esimerkiksi muovin aluekeräyspisteitä on tarpeen lisätä. Myös Jorvaksen Sortti-aseman aukiolojen on palveltava asukkaiden kierrätystarpeita.”

Evästystä kannattivat Leena Virkki, Kerstin Grönqvist, Ralf Björklund ja Tarja Ketola. Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko evästysehdotus hyväksyä yksimielisesti. Evästys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös

Rakennus- ja ympäristölautakunta päätti päätösehdotuksen mukaisesti. Lisäksi lautakunta päätti evästää seuraavasti: Lautakunta huomauttaa myös, että kierrätettävien jätteiden aluekeräyspisteiden riittävydestä on huolehdittava jätehuoltomääräysten uudistuksen myötä. Kirkkonummella esimerkiksi muovin aluekeräyspisteitä on tarpeen lisätä. Myös Jorvaksen Sortti-aseman aukiolojen on palveltava asukkaiden kierrätystarpeita.